

Magyarország erdőterményeinek áruforgalma a mult 1881. év második felében.

Közli: Illés Nándor.

A tulsó oldalon közölt táblázat a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi m. kir. ministerium közlönye, a „Közgazdasági Értesítő“ ez évi 10. számában közölt „Magyarország áruforgalma a mult 1881. év második felében“ feliratu kimutatásból vonatott ki. Első közlemény ez hazánk saját árufogalmáról, s habár csak az év felére vonatkozik, mégis már sok tanulságot tartalmaz.

Az erdészet terményei közé általunk fölvelt anyagokon kívül vannak még termelvények, a melyekben erdészetünk szintén résztvett, de minthogy az erre vonatkozó arány ki nem számitható, jobbnak láttuk elhagyni. Ilyenek az élő növények és facsemeték, melyekért 35.814 frt ment ki hazánkból, mig ellenben csak 5812 frt jött be. Ezen kiadás miatt valószínűleg inkább kertészeink panaszkodhatnak. Hasonlónak tartjuk a vadat, melyből behozatal 7475 frt, kivitel pedig 125.144 frt. Ennek talán felét lehetne az erdészet javára irni. A szuroktermelést elhagytuk, s azt véljük, hogy a mi ebből az erdészet javára számitható lenne, az már föl van véve a gyantánál. Kész hordók, hajlitott butorok, fabutorok, asztalos munkák, tulipántos ládákkal (kivitel az utóbbiból 17.130 frt), egyszersmind faanyagok is exportáltattak; de ezek értékében aránylag több a munka, mint a fa értéke, s tehát ezeket sem vettük számításba.

Ezeknek előrebocsátása után, megkisértjük azon tanulságok levonását, a melyeket táblázatunk szemléletéből meritettünk.

Mindenekelőtt kiemeljük, hogy a mult év második felében a magyar erdészet 13.₁ millió forintot hozott be a külföldről, mig ellenben külföldi erdei termékek 1.₉ milló értékben hozattak be, minélfogva az országban 11.₂ millió frt maradt.

		Ö s s z e s e n		Ebből illeti Ausztriát	
		mennyiség méter má- zsákban	érték forintokban	mennyiség méter má- zsákban	érték forintokban
Behozatal.					
1	Tűzifa	47.719.09	23.944	24.961.93	11.612
2	Kemény épület- és műfa .	14.146.26	39.077	10.095.25	32.856
3	Puha épület- és műfa .	112.158.55	182.214	111.354.10	180.741
4	Fűz vesszők	12.64	200	12.15	140
5	Fűrészelt faárú és forgács	305.478.07	588.080	304.534.11	553.666
6	Donga	2.631.57	15.903	2.055.34	12.758
7	Faszén	6.269.33	13.229	6.267.78	13.129
8	Erdei magvak (makk és hasonlók)	130.24	1.728	119.76	1.678
9	Mogyoró	304.63	13.597	299.06	13.364
10	Szömörce (Summach) .	8.995.83	99.247	2.314.25	27.963
11	Cser	32.668.62	71.113	32.656.38	71.013
12	Gubacs	3.611.47	45.374	1.066.66	18.916
13	Gyanták	14.195.46	205.957	12.701.33	185.661
14	Kátrány	7.549.50	39.437	6.899.64	35.520
15	Parkéták	522.17	5.604	488.17	5.404
16	Közönséges faárú és esz- közök (lapát, villa) . .	22.205.55	577.837	17.288.06	475.846
17	Hamuzsir	1.047.70	17.322	844.19	10.672
18	Farostanyag	304.05	2.150	304.05	2.150
Behozatal összesen		579.950.73	1,912.013	534.257.21	1,653.089
Kivitel.					
1	Tűzifa	291.938.49	192.330	278.919.55	184.085
2	Kemény épület- és műfa .	418.781.89	1,036.920	305.814.79	678.199
3	Puha épület- és műfa .	173.375.86	275.912	54.521.46	64.512
4	Fűz vesszők	501.07	3.751	486.03	3.402
5	Fűrészelt faárú és forgács	647.523.54	1,812.199	226.040.10	609.750
6	Donga	1,139.640.45	7,729.982	878.763.69	3,133.784
7	Faszén	38.212.06	67.535	28.415.26	44.813
8	Erdei magvak (makk és hasonlók)	387.66	2.419	335.70	2.125
9	Mogyoró	314.76	4.722	306.54	4.647
10	Szömörce (Summach) .	4.280.08	36.130	2.076.86	17.208
11	Cser	150.876.84	595.511	61.590.81	211.589
12	Gubacs	17.273.84	336.230	17.198.47	333.070
13	Gyanták	3.843.94	59.334	3.351.37	41.054
14	Kátrány	4.673.51	12.900	4.213.67	10.786
15	Parkéták	19.878.52	488.918	763.32	7.335
16	Közönséges faárú és esz- közök (lapát, villa) . .	18.320.81	402.263	11.728.55	225.460
17	Hamuzsir	2.766.06	59.377	2.630.76	57.738
18	Farostanyag	1.014.00	7.380	1.014.00	7.380
Kivitel összesen		2,933.603.38	13,123.813	1,878.170.93	5,636.937
Nagyobb volt a kivitel a behozatalnál		2,353.652.65	11,211.800	1,343.913.72	3,983.848

Mint hogy az ország összes kivitele . . . 197,494.024 frt,
 behozatala pedig 150,856.991 „

az activ kereskedelem tehát . 46,907.033 frt

volt, az erdészet összes kivitele az ország összes kivitelének közel 70/0-át teszi, míg az erdészet activ kereskedelme, az ország összes activ kereskedelmének közel 240/0, tehát kereszámaban 1/4-ét éri el, s így elég nagy jelentőséggel bír. Részünkről ugyan jobban szeretnők, ha erdei nyers terményeink legnagyobb része itt az országban dolgoztatván fel, megmésítve a hazai munka által, habár más czim alatt is, de nagyobb értéket véve fel, hagyná el szt. István koronája országainak határait; mindazonáltal mégis igazoltnak véljük ezen jelentékeny activitás által azon állítást, hogy az erdészet a magyar közgazdaságnak igen jelentékeny, sőt sokkal jelentékenyebb tényezője, mint azt eddig közgazdáink s kiváltképen erdőbirtokosaink elismerték.

Fölhasználjuk ezen alkalmat erdészetünkre hívni fel a figyelmet, és szakbeli köteleességünknek tartjuk kimondani, hogy ezen activitás csak úgy tartható fel s csak azon esetben fokozható: ha erdeink szakszerű és rendszeres kezelése, conserválása és felújítása, a pusztításoknak kérelhetlen szigorral való megakadályozása s esetleg büntetése által azokat oly karban tartjuk és oly minőségre emeljük, melynélfogva az ipar és kereskedelem által igényelt faanyagokat állandóan termelni és piacra hozni képesek leszünk. El kell hagynunk a tűzifagazdaság rendszerét, s az iparfatermelésre, s tehát nagyrészt a szál- és középerdőgazdaságra kell átmennünk. A csertermelés érdekében kívánatos sarjerdők számára még marad elég tér a sekélyebb talajon és az apróbb, szálerdőgazdaságra nem alkalmas birtokokon.

A behozatal legjelentékenyebb volt: puha épületfa, fűrész-

szelt fa és forgács, gyanták és közönséges faárukban (lapát, villa).

A gyantákra nincs okunk nagy súlyt fektetni, mert gyantatermő erdeink terjedelme csekély, s a gyanta nyérése nem számítható a kiválóbb erdei termelések közé.

A puha épületfa és fűrészelt áru behozatala azonban oly országban, a mely ezen anyagokban bővelkedik, figyelemre méltó, mert igazolja azt, hogy a szállító eszközök, melyek között a vasutak iránt lehet legnagyobb panasz, érdekeinkre nincsenek kellő figyelemmel. Ezen faneműek tudtunkkal kiválólag Galicziából és Stájerországból jönnek be. Utóbbi fának legjobb kelendőségi piacza a dunántuli rész, mire fakereskedőink figyelmét felhívjuk.

A közönséges faárak, villák, lapátok, tehát mindenféle mezőgazdasági eszközök 577.837 frt értékben jöttek be. Ezt erdőbirtokosaink tették volna zsebre, ha az erdei ipar ezen ágára nagyobb figyelmet fordítanak. Hogy ezen ipar nálunk létezik, mutatja az, hogy 402.263 frt értékű árut exportáltunk, melynek csak valami kevéssel több a felénél ment Ausztriába, a másik fele valószínűleg Románia felé vette útját.

A behozatalnál még figyelmet érdemel a szömörce, melyért majdnem egy milliót fizettünk, de hogy termeljük, mutatja az, hogy 36.130 frt értékűt exportáltunk, s tehát képzelhető, hogy termelése fokozható.

A kivitel legjelentékenyebb tételeket mutat: kemény épületfa, fűrészelt fa és forgács, donga, cser, gubacs, parquett fák s a közönséges faáru és eszközökben (lapát, villa), mely utóbbiról már megemlékeztünk.

Ezen tételek szemlélete első tekintetre feltűnteti a tölgyerdők fontosságát. A kemény épületfa és donga 8.7 millióval szerepelnek kivitelünkben. Tartunk tőle, hogy ezen kivitel fokozására nincsen kilátás, sőt néhány év lefolytával, különösen

a dongát illetve, hanyatlás fog beállani. Donga és nagy méretű épületfa termelésre alkalmas erdeink napról-napra kevesbednek, s ha a még megmaradtak bölcs felhasználására és tölgy szálerdeink felujtására és szakavatott nevelésére kiváló gondot nem fordítunk, erdeink kiviteli képessége rendkívül sokat fog szenvedni.

Emelkedést lehet remélni parquette-fákban, mert ezek előállításához nem kell nagy méretű fa, s ilyen van még elég s reméljük, lesz is állandólag, s a fakereskedelem és vele a gyártás ez irányban a legujabb időben lendületet vett.

A gubacs szintén oly termékünk, a melynek termelése aligha fog fokozódni. Az intensív erdőgazdaság zárt erdei előreláthatólag kevesebb gubacsot fognak teremni, mint termettek az elvénuült ritkás erdők, melyeket a dongatermelők már legnagyobb részt ledöntöttek. Ha azonban a lapályokon nagy méretű ipar- és dongafatermelés kedvéért a közép erdőgazdaságra átmennek, vagy a szálerdők korosabb részeiben Burghardt gyéritő vágását alkalmazzák, gubacstermésünk is aránylag magas foku maradna.

Fűrészelt fatermelésünk remélhetőleg fokozódni fog; még számos erre alkalmas érintetlen erdőnk van, s ha kiviteli eszközeink, kivált a tenger felé kifejlődnek, ezen anyagokban élénk kiviteli kereskedelemre van kilátásunk.

A csertermelés aligha nem érte el netovábbját, az utolsó évek pusztitásszerű termelése valószínűleg a cserzésre alkalmas fiatal tölgyesek nagy részét kihasználta, úgy hogy csakis a lúczkéreg emelkedő termelése és kivitele jogosítanak fel jobb jövő reményére.

Puha épületfa kivitelünk is figyelmet érdemel, eddig ugyan csekélynek nevezhető, de úgy látszik még nem találta meg igazi piacát, sőt, mint már fennebb kiemeltük, meglehetősen

jelentőségű behozatal által itthon is verseny által szenved. Ezen jelenségek kiváló figyelemre méltók.

Érdekesnek tartjuk még megemlíteni,
 hogy a gyári és kézműipar behozatala volt . 87,937.931 frt, *)
 kivitele pedig volt 17,274.774 „
 s hogy a behozatalból Ausztriára 75,972.788 „
 vagyis az összes behozatal 86⁰/₀, míg az
 összes külföldre 11,965.143 „
 vagyis az összes behozatalra 14⁰/₀ esik.

Ebből látható, hogy Ausztria értelmisége és kifejlett gyár-
 ipara jelentékeny mértékben tett adófizetőjévé, s hogy roppant
 pénzt megtakaríthatnánk, ha gyár- és kézműiparunkat annyira
 fejleszteni képesek volnánk, a mennyire azt hazánk fekvése
 és kivált a felvidéknek gyáríparra alkalmas volta megengedi.

Amerikai erdészek kongresszusa.

Közli: Mudrony Pál.

(Folytatás és vége.)

Erdő oktatásügy.

A *D.* osztályban az erdészeti iskola szükségét fejté ki
 gen. Andrews C. C. St. Paulról (Minn.) Felemlité, hogy
 míg Európában harmincnél több erdészeti iskola van, mind
 virágzó állapotban, Északamerikában egyetlen egy sem létezik.
 Még a kis svájci köztársaságban is van egy erdészeti iskola.
 Az Egyesült-Államokban borzasztó sok fát pusztítanak el; ez
 eléggé ki volt mutatva. Előadó ezután kimutatta, hogy az elő-
 vásárlási és honossági törvény intézkedései folytán a kormány-
 engedélyt ad millió és millió hold megbecsülhetlen értékű

*) A vegyészeti árukat, minthogy közöttök számos nyers anyag is, mint pl.
 a só szerepel, nem számítottuk.